

Schoolondersteuningsprofielen Plein013 2016

De Vonder

Rapport audit School-Ondersteuningsprofiel IVO

Naam onderwijsvoorziening: k.b.s. De Vonder

Datum bezoek : 10 november 2015

In opdracht van: Plein013

Rapporteur: Rob van Haren

Sardes, Utrecht

December 2015

Inleiding

Uw school¹ biedt onderwijsondersteuning aan leerlingen die speciale onderwijsbehoeften hebben. Wanneer uw school tegen haar grenzen aanloopt, is er de mogelijkheid om de leerling en zijn of haar ouders² te verwijzen naar een andere school, bijvoorbeeld een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Scholen verschillen in de onderwijsondersteuning die zij (kunnen) bieden. Uit verwijsgedrag van scholen bijvoorbeeld blijkt dit heel duidelijk: een leerling waarbij de ene school tegen de grenzen van haar onderwijsondersteuning aanloopt, kan op een andere school zonder al te veel inspanning passend onderwijs krijgen. Soms is de reden makkelijk aanwijsbaar: een school in een gebouw met veel trappen en weinig ruimte is niet zomaar passend voor een leerling in een rolstoel. Maar meestal is het lastiger om aan te geven wanneer een leerling niet, en wanneer wel, op de school terecht kan.

Zowel voor de school zelf, als voor ouders en voor de bovenschoolse organisatie die het bovenschoolse netwerk van ondersteuningsvoorzieningen inricht (schoolbestuur, samenwerkingsverband po Plein013, regionaal netwerk Passend Onderwijs), is het van belang te weten waar de school staat voor wat betreft de onderwijsondersteuning en wat mogelijkheden zijn om de onderwijsondersteuning te versterken en eventueel uit te breiden.

Uw school maakt onderdeel uit van samenwerkingsverband Plein013. Van alle scholen van dit samenwerkingsverband is in najaar 2013 het ondersteuningsprofiel in kaart gebracht. We brengen de profielen nu, in 2015, opnieuw in kaart, op een vergelijkbare manier als in 2013. De inhoud van de rapportage is iets uitgebreid, en wat anders geordend dan de rapportage in 2013. Wij hopen hiermee de informatie nog beter leesbaar aan te bieden, zonder de vergelijkbaarheid met 2013 te verliezen.

Om het schoolprofiel in kaart te brengen verzamelden wij informatie op vijf domeinen:

- 1. de diversiteit van de leerlingenpopulatie van de school
- 2. de ruimte voor verschillen tussen leerlingen, die de manier van onderwijs geven op de school biedt
- 3. de beschikbaarheid van extra voorzieningen bij de school op de volgende vijf 'velden':
 - a. extra handen / omvang van de klassen
 - b. speciale onderwijsmaterialen
 - c. mogelijkheden van de ruimtelijke omgeving
 - d. expertise (teamexpertise en individuele expertise van leerkrachten/medewerkers)
 - e. samenwerking met (zorg)instanties buiten het onderwijs
- 4. de borging van de extra ondersteuning voor leerlingen in de organisatie van het onderwijs
- 5. de intensiteit en omvang van de samenwerking met anderen binnen het samenwerkingsverband Plein013, en in het bredere onderwijsveld

In termen van vraag en aanbod zou het eerste domein, de leerlingenpopulatie, gekarakteriseerd kunnen worden als de vraag. Aan die vraag komt de school tegemoet met haar aanbod, gekarakteriseerd op de domeinen 2 t/m 5.

Binnen het aanbod van de school heeft het tweede domein een andere status dan de domeinen 3, 4 en 5. De ruimte die de manier van onderwijsgeven biedt voor de verschillende onderwijsbehoeften (domein 2) vormt de basis van de mogelijkheden die de school kan bieden. Bijvoorbeeld inzet van extra voorzieningen (domein 3) heeft minder zin wanneer de school in haar manier van lesgeven heel beperkt om kan gaan met verschillen. Omdat het tweede domein een belangrijk aspect van het profiel is nemen we een korte toelichting op (zie kader).

¹ Waar in dit rapport kortheidshalve staat 'school', wordt steeds bedoeld ' school of arrangement', waarbij een arrangement kan zijn een s(b)o, een talentklas of een andere vorm van door het swv georganiseerde ondersteuning.

² Waar in dit rapport kortheidshalve staat 'ouders' wordt steeds bedoeld 'ouders of verzorgers'.

Toelichting op de ruimte voor verschillen in de manier van onderwijs bieden

De ruimte die onderwijs biedt aan verschillen tussen leerlingen wordt in belangrijke mate bepaald door het onderwijsconcept van de school. Meer specifiek: door de mate waarin de lesstof dan wel de individuele onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt van het lesprogramma is. Dit kan worden gezien als een dimensie die loopt van methode-gestuurd naar leerling-gestuurd.

Aan het ene uiterste van die dimensie staan de scholen die bijna de volledige lestijd de methode als leidraad hanteren. Leerlingen die onvoldoende uit de weg kunnen met de standaardmethode krijgen herhalingsstof, extra instructie of verdiepingsstof – zoals die binnen de methode is gegeven. Het gemiddelde niveau en tempo van de standaardmethode is maatgevend. Scholen die dit concept welbewust hanteren zijn vaak van opvatting dat 'een leerling bij de groep houden' betekent dat de leerkracht zijn of haar uiterste best doet om de zwakkere leerling voor wat betreft zijn of haar prestaties zoveel mogelijk bij de gemiddelde groep aan te laten haken

Het andere uiteinde van de dimensie wordt bezet door scholen die hun onderwijsconcept afstemmen op de leerlingen die op dat moment de klas vormen. De start ligt bij de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen met hun individuele ontwikkelings- en leerlijnen. Het overzicht van die lijnen in de groep geeft mogelijkheid tot het bundelen van de leerlijnen waar deze (bijna) samenvallen. De instructieplanning wordt afgestemd op deze gebundelde leerlijnen. De werkvormen in de groep zijn vaak heterogeen, waardoor 'een leerling bij de groep houden' hier een gelijke betekenis heeft voor elke leerling. Bij een dergelijk concept worden veelal ook standaardmethoden en methode-gebonden toetsen gebruikt, maar dan als middel zonder dat zij direct het didactisch en pedagogisch handelen sturen.

Alle scholen hebben te maken met verschillen tussen kinderen. Relevant voor Passend Onderwijs zijn verschillen tussen leerlingen op het gebied van:

- leercompetenties
- leerstijlen
- gedragscompetenties
- gedragsstijlen
- culturele achtergronden
- gezinsachtergronden

Van een extra vergroting van de range van onderwijsbehoeften in een klas is sprake bij combinatieklassen.

Leerkrachten op scholen die vooral methode-gestuurd werken, rekken naarmate er meer verschillende kinderen in hun klas zitten, de mogelijkheden van hun onderwijsaanbod steeds verder op.

Manieren om binnen het methode-gestuurde concept onderwijs te bieden aan leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften zijn o.a.:

- het groeperen van handelingsplannen;
- het werken in niveaugroepen;
- zelfstandig werken;
- vergroting van de expertise van de leerkracht;
- incidentele toepassing van vormen van leren in heterogene groepen;
- de keuze van methodes die heel veel ruimte bieden voor gedifferentieerd werken.

Omdat het uitgangspunt van de les bepaald is door de centrale aanpak van de methode, betekent elke nieuwe onderwijsbehoefte een extra aanpassing bij die aanpak. Wanneer veel aanpassingen nodig zijn, beleeft de leerkracht dit vaak als een stapeling van taken, en daarmee als een toenemende belasting. Soms uit zich dit door de behoefte van de leerkracht aan steeds meer orde en rust in de klas, om de controle te kunnen houden over alle verschillende activiteiten die gelijktijdig plaatsvinden. Met het toenemen van de organisatorische belasting van de leerkracht, blijft er minder tijd en energie over voor het ter plekke inspelen op specifieke behoeften van leerlingen op het moment dat die zich aandienen.

Het methode-gestuurde onderwijsconcept is begrensd in haar capaciteit om kinderen met andere onderwijsbehoeften op te nemen.

De informatie voor dit school-ondersteuningsprofiel is verzameld door middel van

- een beperkt documentatie-onderzoek (organisatie en kengetallen school)
- een interview met sleutelfiguren uit de school (minimaal de directeur, een intern begeleider, een leerkracht en een ouder) aanwezig waren: Jan Smits (directeur), Saskia Michielsen (IB-er), Maud van Helvoirt (leerkracht groep 1-2 en onderbouwcoördinator), Sabine Gabriël (ouder van 3 jongens in groep 2, 3 en 5, waarvan 1 jongen een kind is met extra ondersteuningsbehoefte) en later is ook telefonisch gesproken met Bas van Hal (ouder van 2 meisjes in groep 1 en groep 2, waarvan 1 meisje een kind is met extra ondersteuningsbehoefte).
- observaties bij enkele lessen: klas 1-2 (zelfstandig werken), groep 3 (rekenen), groep 7 (rekenen)
- een teamgesprek aanwezig waren: een representatief deel van het team

Het interview en de observaties richtten zich vooral op *de stand van zaken*, op hoe in de praktijk van nu de lessen gegeven worden, en wat de mogelijkheden zijn voor leerlingen die een ongewone ondersteuningsbehoefte hebben.

Het teamgesprek is gevoerd aan de hand van een aantal stellingen en uitspraken. De focus van het gesprek ligt bij de *opvattingen en ambities* van de gespreksdeelnemers als het gaat om het bieden van onderwijs aan leerlingen met een verschillende onderwijsbehoeften.

Het beeld van de stand van zaken (interview en observaties) en de opvattingen en ambities (teamgesprek) vullen elkaar aan.

De profielsamenvatting die hierna volgt geeft een overzicht over alle opbrengsten, samengevat door de rapporteur in een weging ten opzichte van andere scholen van dezelfde schoolsoort. Waar mogelijk is de vergelijking gemaakt met het gemiddelde van de Nederlandse scholen zoals die uit statistisch overzicht en onderzoek bekend is. In aanvulling daarop profileren wij de school op basis van onze ervaring met audits op honderden scholen. Vanuit het streven om de betrouwbaarheid van de profilering zo hoog mogelijk te stellen, is de profilering bovendien getoetst aan onderling afstemming tussen de auditoren die de scholen van Plein013 bezochten.

Na de profielsamenvatting staat in de *bijlage: opbrengsten interview* de belangrijkste informatie zoals die is aangereikt door de geïnterviewden, aangevuld met informatie uit het dataformulier.

Beide onderdelen, de *profielsamenvatting* en de *opbrengsten interview*, volgen de indeling in de vijf domeinen, zodat u de informatie eenvoudig aan elkaar kunt koppelen.

Wij wijzen er op dat de informatieverzameling veelzijdig en uitgebreid is geweest, maar niet alle informatie van alle leerkrachten betrof, en bovendien beperkt is door het karakter van een momentopname.

Profielsamenvatting: positie van de school, grenzen en groeimogelijkheden

De Vonder is een middelgrote basisschool in Riel. Zij zijn de afgelopen jaren licht groeiend (nu 235 leerlingen op teldatum, verdeeld over 9 groepen) en de verwachting is dat, als gevolg van enkele nieuwbouwprojecten in en rond Riel, ook in de komende tijd de lichte groei zal aanhouden. De Vonder is de enige school in het dorp. Naar schatting gaat ongeveer 95 % van de kinderen uit het dorp naar de school. Daarmee staat de school ook centraal in het dorp en neemt De Vonder deze plaats ook graag in. De keuze die ouders maken voor de school is ook vaak gebaseerd op het feit dat dit de dorpsschool is.

Vlak voor de zomervakantie heeft De Vonder het oude gebouw verlaten en is in tijdelijke huisvesting getrokken. Dit alles om de sloop van het gebouw mogelijk te maken. Op hetzelfde terrein zal een nieuw, multifunctioneel gebouw neergezet worden. Waarschijnlijk eind 2016 zullen zij weer terug kunnen verhuizen. In het gebouw is dan ook ruimte voor de voor- en naschoolse opvang, tussenschoolse opvang, peuterspeelzaal en kinderopvang. In het nieuwe gebouw heeft de school straks extra lokaalruimte beschikbaar, maar ook extra gespreksruimtes en werkruimtes. In de tijdelijke huisvesting ontbreken deze extra ruimtes, maar het team beseft maar al te goed dat ze nu even moeten schipperen met de ruimte om straks goed te zitten.

De school hanteert het leerstofjaarklassensysteem, waarbij zij werken volgens de beginselen van coöperatief leren. De kinderen zijn ingedeeld in 3 niveaugroepen bij de kernvakken. Waar 2 jaar geleden dit nog in de kinderschoenen stond, wordt dit bij meerdere vakken nu in de klassen toegepast. In de groepen zijn relatief veel extra handen te vinden, onder andere vanuit de extra ondersteuningsbehoefte van individuele kinderen, maar ook ten behoeve van de gehele groep.

Hoewel het leerlingaantal redelijk stabiel / licht groeiend is, zijn er wel veel mutaties geweest in het team. De afgelopen 4 jaar zijn 7 oudere leerkrachten gestopt en voor hen in de plaats zijn jonge leerkrachten gekomen. In het interview wordt aangegeven, dat deze verjonging ook meer dynamiek in het team heeft gebracht en het team als collectief meer open staat voor veranderingen, maar ook voor kinderen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zo zijn er momenteel 6 kinderen met een o.p.p., waar onder een leerling met het syndroom van Down en een leerling met meervoudige ondersteuningsbehoefte. Naast deze extra ondersteuningsbehoefte, zijn er ook 6 kinderen die begeleid worden in de Deltaklas (1 dagdeel per week komen hier hoogbegaafde kinderen van Het Groene Lint bij elkaar voor extra lessen). Waar de school jaren terug nog een verwijzingspercentage had van rond de 7 % is er in de afgelopen 4 jaar slechts 1 kind verwezen naar het s.b.o. en geen kinderen naar het s.o.

Een grote groep ouders komen uit het hogere economische segment en hebben een midden-hoog tot hoge opleiding. De kinderen stromen in de overgrote groep ook uit naar VWO en HAVO. Daarmee heeft de school geconstateerd, dat het hanteren van de inspectienorm voor hen te laag zou zijn: zij hebben voor zichzelf de "Vonder-norm" gesteld. In de afgelopen schoolplanperiode was deze gesteld op 15 % hoger dan inspectie. Bij de voorbereiding van de nieuwe schoolplanperiode is de norm geëvalueerd en is vastgesteld, dat zij voor de vakken apart een norm moeten stellen die iets lager ligt dan de 15 %. Ze houden echter wel de Vonder-norm aan om leerkrachten te blijven uitdagen om het maximale uit ieder kind te halen.

De ouders die geïnterviewd zijn, zijn zeer tevreden over de school. Zo geeft 1 van de ouders aan, dat deze zelf als kind op de school had gezeten en dat de school (voordat hij kinderen kreeg) de reputatie had om niet open te staan voor kinderen die buiten het gemiddelde vallen. Toen hij met zijn kind met extra ondersteuningsbehoefte aanklopte zijn de ouders buitengewoon verrast geweest over de zorgvuldigheid waarin en de inzet waarmee gekeken is of hun dochter toch op De Vonder zou kunnen komen en in de afweging op welke wijze zij de begeleiding vorm zouden kunnen geven. De ouders zijn allen zeer te spreken over de communicatie met hen en met name de wijze waarop leerkracht en IB-er hen betrekken bij de begeleiding van hun kind.

Domein 1: Diversiteit van de leerlingenpopulatie

Domein 1. Kijkend naar de bevraagde aspecten van *de leerlingenpopulatie* is de populatie van de school ten opzichte van andere scholen in Nederland

- □ meer heterogeen

Domein 2: Ruimte voor verschillen

In het volgende schema wordt het onderwijsconcept van k.b.s. De Vonder weergegeven in de relatie tussen de mate waarin de lesmethode sturend is en de mate waarin diversiteit van leerlingen opgevangen kan worden.

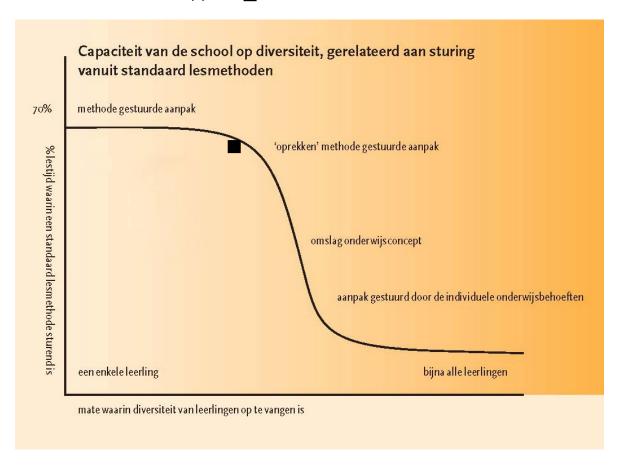
De gebogen lijn geeft van links naar rechts een mogelijk model van de ontwikkeling van een onderwijsconcept, startend bij het leerstofjaarklassensysteem met een strakke hantering van standaardmethoden. Via het oprekken van de methode-gestuurde aanpak toont het model een omslag in de aanpak naar het starten van de lesinhoud bij de individuele onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas.

Let wel: de richting van links naar rechts geeft alleen een wenselijke richting aan wanneer:

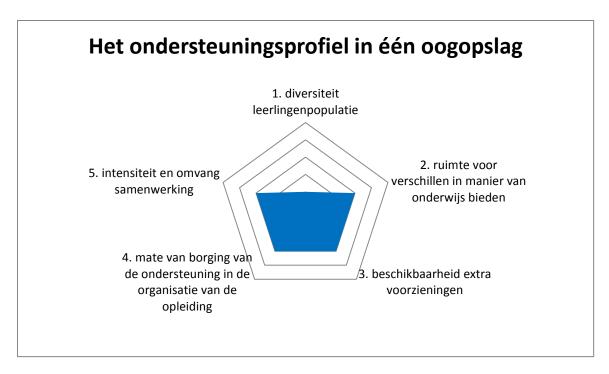
- De school meer ruimte wil bieden aan de bestaande diversiteit onder de leerlingen.
- De school meer leerlingen met speciale onderwijsbehoeften onderwijs wil kunnen bieden.
- De leerlingenpopulatie van de school steeds meer divers wordt.

Scholen bevinden zich ergens op de gebogen lijn.

K.b.s. De Vonder bevindt zich op positie

		ein 2. De antwoorden op de vragen over de manier van onderwijzen en het <i>omgaan met verschillen</i> geven eeld van een school die
		basisondersteuning biedt aan leerlingen (passend bij een netwerkschool)
	X	enige extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een netwerkschool plus)
		veel extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
		mede door een duidelijke aanpak, gedragen door het volledige team (passend bij een brede ondersteuningsschool)
Dome	in 3: De	e vijf velden van voorzieningen
	Dom	ein 3. De school heeft meer dan de fundamentele <i>voorzieningen</i> voor wat betreft
	X	extra 'handen' in de klas, te weten: indien aangekruist toelichten
		onderwijsmaterialen
		de ruimtelijke omgeving
	X	specialistische expertise
		contacten met externe relaties
	Deze b	eschikbaarheid van voorzieningen past bij een smalle ondersteuningsschool
Domei	in 4: Bo	orging
_	Domeii	n 4. De borging in de organisatie van de extra ondersteuning voor leerlingen gebeurt
		op alle gevraagde aspecten overwegend planmatig (passend bij een smalle ondersteuningsschool, een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
	X	op de meeste gevraagde aspecten planmatig, op enkele niet (passend bij een netwerkschool plus)
		op enkele gevraagde aspecten planmatig, op de meeste niet (passend bij een netwerkschool)
	X	op geen enkele van de gevraagde aspecten planmatig
Domei	in 5: Sa	ımenwerking binnen het onderwijs
	Domeii	n 5. De samenwerking met onderwijspartners binnen en buiten Plein013 is
_		intensief, in een stevig netwerk met veel partners (passend bij een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
		intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
	X	matig intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een netwerkschool plus)
		beperkt (passend bij een netwerkschool)

Over het geheel genomen is k.b.s. De Vonder te karakteriseren als een smalle ondersteuningsschool.

Er zijn verbanden tussen de vijf onderdelen van het ondersteuningsprofiel. De diversiteit van de leerlingenpopulatie(1) zegt iets over de noodzaak van omgaan met verschillen (2). De effectiviteit van extra voorzieningen (3) hangt samen met het onderwijsconcept (2). Enzovoort.

Elk van de vijf onderdelen van het profiel is weergegeven op een vijfpuntschaal in een van de punten van bovenstaande vijfhoek: van beperkt (dicht bij het centrum van de vijfhoek) tot ruim (aan de buitenrand van de vijfhoek). Deze visualisatie is bedoeld als 'radar' voor opvallende kenmerken van het profiel; er is geen 'wenselijke' vorm.

Dit profiel geeft een beeld van de situatie op basis van documenten, het interview, de waarnemingen tijdens de observaties, en de informatie die bij het teamgesprek naar boven kwam.

Een korte toelichting, per domein, op de plaatsing in de grafiek vullen wij voor domein 2 tot en met 5 aan met een suggestie voor verdere ontwikkeling, voor *het geval dat* verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is. Dit laatste zeggen wij met nadruk, wij hebben geen opvatting over die wenselijkheid.

Over de diversiteit van de leerlingenpopulatie.
 Hierbij kijken wij naar een combinatie van achtergrondkenmerken van leerlingen, en kenmerken van leren en gedrag.

Toelichting op de profilering:

De kinderen komen uit de directe omgeving van de school: het dorp Riel. Ongeveer 95 % van de kinderen in Riel gaan naar de school (enige school in het dorp). De populatie laat zich kenschetsen als een homogene groep met veel hoogopgeleide ouders. Veel ouders zijn zelf geboren en grootgebracht in Riel en hebben in het verleden ook zelf op de school gezeten.

Veel kinderen hebben een hoge mate van concentratie bij de lessen en een hoge taakgerichtheid. Vrijwel alle kinderen zijn van autochtone afkomst en spreken Nederlands thuis.

Een grote groep kinderen stromen uit naar VWO en HAVO en een kleinere groep naar VMBO-t.

Over de ruimte voor verschillen binnen het onderwijsconcept.
 Dit gaat over de manier van lesgeven in de groep. Belangrijk zijn onder meer de wijze waarop de les is ingericht, de diversiteit in het lesmateriaal, en de mate van dialoog of interactie tussen leerkracht en leerling, en tussen leerlingen onderling.

Toelichting op de profilering:

De school hanteert het leerstofjaarklassensysteem, waarbij de kinderen in homogene groepen worden ingedeeld. In de lessen worden de principes van het coöperatief leren zo veel mogelijk toegepast. De Vonder heeft de kinderen bij de kernvakken in 3 niveaus ingedeeld (2 jaar geleden was dit nog alleen met technisch lezen en stond men aan de vooravond om het breder in te gaan voeren). Daarbij wordt in de groepen nog gewerkt met 1 niveau van instructie (de kinderen zijn op hetzelfde punt in het leerboek) maar krijgen zij aanpassingen in de verwerking. Er wordt ook gewerkt met de verlengde instructie: deze wordt veelal ingezet als een herhaling van instructie voor kinderen die de eerste keer de instructie niet begrijpen.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Het verlengde instructiemodel zou structureler en intensiever ingezet kunnen worden, waarbij mogelijk de kinderen zelf een verantwoordelijkheid kunnen krijgen of zij (extra) instructie nodig hebben of reeds aan het werk kunnen. De leerlingpopulatie van De Vonder zou deze stap, mits goed begeleid door de leerkracht, gemakkelijk moeten kunnen zetten.

Het zelfstandig werken beperkt zich nu nog tot het zelf verwerken, waarbij alleen de keuze voor de volgorde van de oefeningen door de kinderen gemaakt wordt. Volgende stappen zouden kunnen zijn dat ook hierbij verschillende niveaus gehanteerd worden en dat het kind mogelijk ook zelf een onderdeel kan invullen (bijvoorbeeld iets dat hij/zij extra wil oefenen), waardoor de betrokkenheid bij het eigen leren aanzienlijk vergroot zal kunnen worden.

Het team heeft zelf al geconstateerd, dat de doorgaande lijn van groep 2 naar groep 3 verbeterd kan worden. Aandachtspunt daarbij zou ook kunnen zijn om niet alleen te kijken naar de leerstof, maar ook naar hetgeen de kinderen al geleerd hebben op het gebied van zelfstandig werken en ook hier een doorgaande lijn in aan te brengen.

3. Over de beschikbaarheid van extra voorzieningen.

Extra voorzieningen zijn: extra 'handen' in de klas (of klassenverkleining), extra onderwijsmaterialen, extra mogelijkheden in de ruimtelijke omgeving, specialistische expertise, en samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

De school heeft een redelijk aantal kinderen met extra ondersteuningsbehoefte opgenomen. Daarbij is er extra ondersteuning beschikbaar, onder andere door een onderwijsassistente in de betreffende groepen. Daarnaast heeft De Vonder ook veel ondersteuning buiten de klas (IB en RT).

Doordat de school nu in een tijdelijke huisvesting zit, is er weinig ruimte beschikbaar buiten de groep. Bij het betrekken van de nieuwbouw is dit probleem echter direct opgelost.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De inzet van de extra handen in de klas is nu nog veel gericht op de individuele leerling die het betreft. Een andere mogelijkheid kan zijn, dat de begeleiding van de individuele leerling een gedeelte van de dag (bijvoorbeeld 3 kwartier) gericht buiten de groep is en daarna het kind in de groep verder gaat en zo veel mogelijk mee doet. Dan kan een stuk begeleiding van de leerling juist ook bij de leerkracht komen te liggen en is een meer integratieve inzet van de onderwijsassistente mogelijk.

De school heeft zelf aangegeven al te zoeken naar mogelijkheden om extra ondersteuning voor kinderen met RT meer in de groep te laten plaats vinden. Dit aspect moet wel vooraf goed besproken en afgesproken zijn in het team om effectief te laten zijn.

4. Borging van de ondersteuning in de organisatie van de school.

Van stevige borging is sprake wanneer er beleid, leerlingvolgsystemen, procedures en afspraken zijn, die voor alle betrokkenen helder zijn en door alle teamleden worden toegepast. Een heldere, consistent toegepaste taakverdeling is onderdeel van de borging.

Toelichting op de profilering:

Tijdens het interview en in de gesprekken daarbuiten komt naar voren toe dat er wel afspraken zijn gemaakt over verantwoordelijkheden, procedures, e.d., maar dat lang niet altijd deze door alle leerkrachten (structureel) worden uitgevoerd. Dat betekent, dat ondanks de goede intentie van een ieder (die staat bij niemand ter discussie), er soms onduidelijkheden zijn en dat niet alles afgestemd gebeurt. Er is nu een zeer grote rol weggelegd voor de IB-er om alles betreffende toetsing, leerlingvolgsysteem, bijzondere leerlijnen, gesprekken met ouders, maar ook in de ontwikkelingen op het gebied van zelfstandig werken en werken in niveaugroepen.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

In veel gevallen is de grote rol van de IB-er terecht, maar de rol te groot maken betekent heeft ook het risico in zich dat de afhankelijkheid van de IB-er te groot wordt. Het jaarlijks met elkaar bespreken waar de verantwoordelijkheid ligt in de totale begeleiding van de kinderen en de communicatie met de ouders en wat die verantwoordelijkheid betekent in activiteiten en afspraken met anderen, kan er voor zorgen dat een ieder de eigen verantwoordelijkheid goed kan blijven dragen en iedereen zich ook verantwoordelijk kan blijven voelen.

 Over de intensiteit en omvang van de samenwerking.
 Gekeken wordt naar de mate waarin de begeleiding van de leerling binnen het onderwijs wordt afgestemd met die van de verschillende partners buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

De school heeft naast de kindgerichte samenwerking (zoals bij ambulante begeleiding van een kind) een klein direct netwerk. Op individueel niveau is bij de kinderen met een o.p.p. een goede samenwerking met de begeleider vanuit het s.o.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De school geeft zelf aan, dat zij als enige school in het dorp weinig "concurrentie" heeft. Toch ligt de school dicht tegen Goirle, maar ook tegen Tilburg aan. Samenwerken met andere scholen in de regio hoeft niet vanuit concurrentieoogpunt te geschieden, maar kan ook gebeuren om kennis te delen en eigen ontwikkelingen te stimuleren. Mogelijk dat gerichte samenwerking met 1 of 2 scholen in vergelijkbare context stimulerend kan zijn voor verdere optimalisering van het onderwijs op De Vonder.

Samenvatting opvattingen en ambities van het team gericht op het omgaan met leerlingen die een speciale ondersteuningsbehoefte hebben:

Tijdens de teamdiscussie zijn de stellingen besproken en onderstaand is een schema opgenomen waarbij de weging/beoordeling door het team is te zien.

Woging/2000rabining	door het team is te zien.
rangorde	team k.b.s. De Vonder
sterk argument	-6- Liever klassenverkleining dan extra handen
Sterk argument	-6- Liever klassenverkienning dan extra nanden
	-11- Dankzij Passend Onderwijs worden leerkrachten nog deskundiger
	-5- De veiligheid in de groep wordt in hoge mate bepaald door
	leerkrachtvaardigheden
	-3- Veel "zorg"-leerlingen op een school schrikt ouders af, dat is geen goede PR
	-9- Liever arrangementen op aparte leslocaties, dan arrangementen in de
	reguliere klas
	-1- De reistijd voor een leerling mag niet meer zijn dan een half uur heen en
	een half uur terug
	-
	-7- Door de methodesturing in het onderwijs creëren wij "buitenbeentjes"
	-10- Hoe homogener de groep, des te beter de leerprestaties
	-4- Door Passend Onderwijs krijgt de "gewone" leerling te weinig aandacht
7 7	-2- Ik merk niet zo veel van Passend Onderwijs
	-8- Ouders hebben geen verstand van onderwijs en daarom kan de school
	beter bepalen wat een passend onderwijsaanbod is
	-12- Aanmelding is een ding: een leerling kan de school veel geld gaan kosten
zwak argument	12 Adminicialing is cell dilig. cell leerling kan de school veel geld gaan kosten

Enkele opmerkingen die tijdens de discussie zijn gemaakt en min of meer kenmerkend zijn voor de teammening:

- Bij -6-: we hebben nu enkele grote groepen en 30 is erg vol. De vraag is wel of je bij klassenverkleining niet ook extra handen nodig hebt om alle extra ondersteuningsbehoefte te kunnen bieden. Het ligt sterk aan de groep kinderen.
- Bij -11-: het is zeker waar dat leerkrachten deskundiger worden als je een kind in de klas krijgt met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Het omgaan hiermee vraagt alleen meer dan alleen deskundigheid. Het vraagt ook de creativiteit en het gevoel om de geleerde theorie in de praktijk te brengen.
- Bij -5-: dit is grotendeels waar, maar er zijn wel omstandigheden die wij niet in de hand hebben (denk aan wat er buiten schooltijd en op sociale media gebeurt). Dat vraagt dan weer bijzondere leerkrachtkwaliteiten om op een goede manier mee om te gaan. Daarbij is authenticiteit in handelen wel een belangrijke voorwaarde.
- Bij -3-: het scheelt wel heel veel als de kinderen van jongs af aan zijn opgegroeid met een kind met extra ondersteuningsbehoefte in de klas. Maar voor de rest is het wel belangrijk hoe je als school er over communiceert met de ouders.
- Bij -9-: Het is heel belangrijk om als school je grenzen aan te geven. Daarnaast is het belangrijkste criterium dat het kind zich gelukkig moet voelen. Bij het begeleiden van deze kinderen is het voor ieder

personeelslid belangrijk om te weten dat je er niet alleen voor staat en dat je je gesteund voelt door het team.

- Bij -10- : Verschillen tussen kinderen zorgen er juist voor dat iedereen wel iets heeft waarmee hij een ander kind naar een hoger niveau kan tillen.
- Bij -2-: wij hebben de afgelopen jaren ontzettend veel gemerkt van Passend Onderwijs. Natuurlijk ligt het ook aan het team, maar met Passend Onderwijs zijn we wel gestimuleerd om beter om te gaan met verschillen en kinderen op school te hebben die heel bijzondere ondersteuningsbehoefte hebben.
- Bij -12-: financiën mogen nooit bepalend zijn voor het al dan niet toelaten van een leerling.

Bijlage: Opbrengsten interview

Domein 1: de diversiteit van de leerlingenpopulatie:

De leerlingen op de school verschillen in hun achtergrond v.w.b.:

opleidingsniveau	van de ouders, sociaaleconomische achtergrond:
X	weinig, het opleidingsniveau en de sociaaleconomische achtergrond is over het
	algemeen
	□ laag
	□ gemiddeld
	☑ hoog
	matig
	sterk
wijk. Het grootste De inspectie hee de norm die insp De school heeft o % hoger lag dan schoolplanperioo	van de kinderen uit Riel gaan naar De Vonder. Daarmee zijn zij een afspiegeling van de e deel van de ouders hebben een hoog opleidingsniveau. It de laatste keer ook aangegeven, dat de school in feite "goud in handen heeft" en dat ectie stelt altijd makkelijk te halen is. de vorige schoolplanperiode gekozen om een eigen (Vonder-) norm in te stellen die 15 de inspectienorm. Dat is vorig jaar geëvalueerd en iets te hoog gebleken. Voor deze de is de norm aangepast en is ook per vak opgesteld. Doel van deze eigen norm is om inten toe trends waar te nemen en daarop te anticiperen.
X	weinig
	matig
	sterk
In vrijwel alle gez	zinnen is Nederlands de voertaal. Op de school zitten 3 Somalische kinderen die thuis s spreken en 1 kind met een Poolse moeder die 2-talig opgevoed wordt.
culturele achterg	rond
X	weinig
	matig
	sterk

Veel kinderen komen uit gezinnen waarvan de ouders ook in Riel geboren zijn en al meerdere generaties in het dorp woonachtig zijn, maar Riel is steeds meer een forensendorp geworden.

	•	
•	niveau van leren	
		weinig
	X	matig
		sterk
	kinderen dan toc Aan het eind van	ren zijn de kinderen in 3 niveaugroepen ingedeeld en in iedere niveaugroep blijken de h sterk uiteen te lopen. de basisschooltijd gaat een groep naar het VWO en een grote groep naar de HAVO en n kleine groep die naar VMBO-t gaat. Bij de uitstroom is dus sprake van een klein u van leren.
•	leerstijlen	
		weinig
	X	matig
		sterk
	zijn.	kracht dat de kinderen beter leren door samen leren en door zelf ontdekkend bezig te leerstofjaarklassensysteem en merken dat het inspelen op deze verschillen door de as moeilijk is.
Hoeveel	l leerlingen hebbe	n
•	speciale behoeft	en in het verwerken van informatie
	X	weinig (minder dan 20 %)
		een matig aantal (20 tot 40 %)
		veel (meer dan 40%)
	Er zijn weinig kin	deren die een eigen leerlijn hebben en/of een o.p.p.
•	speciale behoeft begrip van de so	en in het gedrag, in de omgang (begrenzing van het gedrag, stimulering tot activiteit, ciale omgang)
	X	weinig (minder dan 20 %)
		een matig aantal (20 tot 40 %)
		veel (meer dan 40 %)

De leerlingen op de school verschillen v.w.b.:

Relatief gezien is hier nauwelijks sprake van kinderen met gedragsproblemen. De geïnterviewden geven aan, dat als je deze vraag aan leerkrachten stelt, er zullen zijn die aangeven dat de problemen duidelijk aanwezig zijn, terwijl anderen (bijvoorbeeld met een ander referentiekader) dat absoluut niet vinden en de enkele leerling met wat meer afwijkend gedrag eerder als een uitdaging en "interessant" te vinden. De Vonder "groeit naar een coöperatieve school, wat inhoudt, dat de kinderen van en met elkaar leren. Het leren omgaan met elkaar en respect hebben voor elkaar zijn daar onlosmakelijk aan verbonden.

Domein 2: de ruimte die de manier van lesgeven biedt voor speciale ondersteuningsbehoeften,

Tijdens het interview is gevraagd de manier van lesgeven te plaatsen op een aantal dimensies.

Karakteriseer het onderwijs op de school op de onderstaande dimensies. Een '1' betekent sterk in de richting van de eerste pool en een '4' sterk in de richting van het tweede uiterste.

1	2	3	4	
	X			zelf ontdekken
	X			werken met kennis
	X			individueel en groepjes-leren
X				leerlingen sturen eigen leren
			<u>x</u> 1	het maximale uit elke leerling halen
X				beginsituatie leerling bepaalt leerweg
X				nadruk op vrije opdrachten
	X			beoordeling t.o.v. eerdere eigen prestaties
X				zelfbeoordeling door leerling
X			□2	evaluatie samen met leerlingen

- 1 We hanteren de "Vonder-norm" die aanzienlijk hoger ligt dan de inspectienorm. Daarnaast hebben we enkele kinderen met een o.p.p.
- 2 Dit is sterk wisselend per groep. Het hangt er onder andere van af hoe de leerkracht het directe instructiemodel toepast. Dit is wel ingevoerd, maar is nog geen gemeengoed.

K.b.s. De Vonder ziet als een van haar belangrijke rollen als school toch duidelijk de rol van "kennis overbrengen". Dat betekent dat de nadruk ook op het overdragen van kennis ligt, maar dat we al wel met het team ons aan het ontwikkelen zijn in de richting van kinderen laten ontdekken.

Voor het team is het wel in de afgelopen jaren een worsteling geweest om meer in de richting van het werken met kennis te gaan en van klassikaal leren naar meer individueel of in groepjes leren. Het team heeft hier wel stappen in gemaakt. We zitten nu in de fase van uitproberen en zoeken naar hoe het 't beste kan.

Er is nog wel weinig ruimte voor het werken met verschillende leerstrategieën.

De Vonder is 2 jaar geleden gestart met het directe instructiemodel. Het streven is om dit structureler in te voeren en als gedachtengoed geheel als basis te laten zijn. In de praktijk gebeurt het nog niet bij alle lessen en wordt het in de klassen nog verschillend uitgevoerd.

Hoe wordt binnen de school met speciale onderwijsbehoeften omgegaan?

Reactie op speciale onderwijsbehoeften

X	vooral met individuele aandacht, buiten de groep
	vooral met individuele aandacht, in dezelfde ruimte, maar apart van de groep
	vooral met groepsaandacht in homogene subgroepen
	vooral met individuele aandacht geïntegreerd in de groepsaanpak

Er is een RT-er op De Vonder die 2 dagen per week met de kinderen buiten de groep werkt. De tendens is steeds meer om binnen de groep extra of aangepast werk te doen, maar dat moet nog verder vorm gegeven worden.

Voor enkele kinderen (met een o.p.p.) is er in de groep een aparte aanpak en zijn op gezette tijden extra handen in de klas. De ondersteuning is nu nog volledig in de groep, maar mogelijk dat dat in sommige gevallen anders vorm gegeven gaat worden. Dit is nog in ontwikkeling.

In de groepen is de ontwikkeling te zien dat er ook gewerkt wordt met instructiegroepjes binnen de groep.

Differentieert de onderwijsaanpak van de school voor verschillen op leerstijlen van leerlingen (reproductiegericht, ervaringsgericht, betekenisgericht, oplossingsgericht)?

□ ja, dat is geïntegreerd in de onderwijsaanpak van de school

 $\hfill\Box$ incidenteel, als een leerling opvalt op leerstijl – of incidenteel, door enkele leerkrachten

nee, niet of nauwelijks

Hoe zijn groepen/klassen ingedeeld (welke leerjaren worden gemengd, wat is de omvang van de groepen en de bezetting met leerkrachten)?

De school hanteert het leerstofjaarklassensysteem. Met uitzondering van de kleuters zijn de kinderen ingedeeld in homogene groepen. Met name de kleutergroepen worden kleiner gehouden om de basis goed neer te zetten. Dat betekent wel, dat er andere groepen zijn die groot zijn (de groepen 7 en 8 hebben 32 leerlingen).

De groepsindeling is: (3 maal) groep 1-2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Karakterisering van het onderwijs op de school.

Hoe groot is naar uw inschatting:

het percentage leerkrachten dat in de kerndoelen en leerlijnen (minimaal van het eigen leerjaar) beheerst (parate kennis): 25 %

het percentage leerkrachten dat in staat is didactisch maatwerk te leveren voor leerlingen: 50 %

het percentage leerkrachten dat in staat is pedagogisch maatwerk te leveren voor leerlingen: 90 %

het percentage leerkrachten dat initiatief neemt tot dialoog met de leerling om het lesaanbod af te stemmen met de ondersteuningsbehoefte van de leerling: 20~%

We volgen op De Vonder redelijk strak de methodes en het is daarom niet noodzakelijk om de kerndoelen en de leerlijnen te kennen. Uitzondering hierop zijn de kleutergroepen. Daar kennen de leerkrachten de leerlijnen wel.

Bij didactisch maatwerk wordt gesteld dat het aanpassen "aan de onderkant" makkelijker blijkt te zijn dan aanpassen "aan de bovenkant".

Leerkrachten zijn is wel begonnen met het voeren van kindgesprekken t.b.v. het kindgericht maken van het lesaanbod, maar vaak ligt het initiatief hierbij nog bij de IB-er.

□ vooral individuele aanpak van leerkrachten □ aanpak gedeeld door enkele leerkrachten □ teamaanpak Het is wel heel duidelijk het streven om te werken aan een teamaanpak hierbij, maar de school is nog ontwikkeling. Vaak wordt per bouw of met directe collega's gekeken wat de aanpak zou moeten zijn. Daarnaast is het ook zo, dat het naleven en nakomen van afspraken niet altijd gebeurt. de mate waarin (ouders en) leerling betrokken worden bij de manier van lesgeven
teamaanpak Het is wel heel duidelijk het streven om te werken aan een teamaanpak hierbij, maar de school is nog ontwikkeling. Vaak wordt per bouw of met directe collega's gekeken wat de aanpak zou moeten zijn. Daarnaast is het ook zo, dat het naleven en nakomen van afspraken niet altijd gebeurt.
Het is wel heel duidelijk het streven om te werken aan een teamaanpak hierbij, maar de school is nog ontwikkeling. Vaak wordt per bouw of met directe collega's gekeken wat de aanpak zou moeten zijn. Daarnaast is het ook zo, dat het naleven en nakomen van afspraken niet altijd gebeurt.
ontwikkeling. Vaak wordt per bouw of met directe collega's gekeken wat de aanpak zou moeten zijn. Daarnaast is het ook zo, dat het naleven en nakomen van afspraken niet altijd gebeurt.
de mate waarin (ouders en) leerling betrokken worden bij de manier van lesgeven
□ soms
□ vaak

Teamexpertise

Op welke onderwerpen is er sprake van teamexpertise (expertise die gedeeld wordt door **alle** leden van het team, en die door **alle** leden van het team in samenwerking in praktijk gebracht wordt)? Voorbeelden zijn teamexpertise op bepaalde didactische of gedragsmatige aanpakken, of teamexpertise in het betrekken van ouders en leerlingen bij de bepaling van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.

Er wordt gecommuniceerd naar ouders, maar zij worden er niet echt bij betrokken en hebben geen

De geïnterviewden geven aan, dat hieronder kunnen vallen:

- Het coöperatief leren

inspraak daarbij.

- Het zelfstandig werken
- Het handelingsgericht werken

Daarnaast is vorig jaar gestart met Zien. Daarvoor zijn trainingen gevolgd en is het in de loop van dit schooljaar zo ver ingeoefend, dat de verwachting is dat ook dit bij teamexpertise gerekend kan worden.

Domein 3: de beschikbaarheid van extra voorzieningen

op de leslocatie:

- Extra begeleiding
 - in de klassen/groepen: welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?

Groep	Functionaris(sen)	Aantal uren per week	Aantal betrokken Iln.
Gr. 1-2 c	Stagiaire pabo	8	22
Gr. 1-2 b	Stagiaire	8	22
	Onderwijsassistente	2	1
Gr. 1-2 a	LIO	16	22
Gr. 3	Onderwijsassistente	10	1
	Stagiaire onderwijsassistente	16	25
Gr. 4	Stagiaire onderwijsassistente	16	30
Gr. 5	Stagiaire Pabo	8	25
Gr. 7	Onderwijsassistente	1	32

buiten de klassen/groepen: welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?

Er is een RT-er op wo-di; in alle groepen; 14 uur.

Leerkracht; t.b.v. vervangingen is er 1 leerkracht met een min-max-contract en 1 leerkracht op do-vr aanwezig. Dit is niet structureel aangezien zij bij ziekte van collega's ingezet moeten worden.

 Speciale onderwijs/werkmaterialen voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften beschikbaar binnen de school:

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken

Aangepaste leerlijnen:

- ☑ alternatieve methodes, nl. Z.M.L. leerlijnen, Zuid-Vallei, Luc de Koning, Speciale spellingbegeleiding, op je eigen wijze.nl, Maatwerk, Gedragswaaier.
- ☑ gericht op auditieve informatieverwerking, nl. Solo-apparatuur
- ⊠ anders, nl verrijkingsmateriaal; Rekentijgers, Plustaak, Smartgames, Begrijpend/studerend lezen, Plustaak taal, Plustaak rekenen

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken

Onderwijsmaterialen ondersteunend bij:

- ☑ methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, nl. Zien
- ☑ anders, nl signaleringsinstrument Zien, Doos vol gevoelens, Gedragswaaier.

Aanpassingsvermogen aan kind-specifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen)

Aanwezige materialen (zoals zitballen, 'sissel'-kussens voor hyperactieve kinderen, fysiotherapeutische materialen voor revaliderende kinderen, basis verpleegmaterialen voor langdurig zieke kinderen, MRT-materialen³ aangepast schrijfmateriaal, aangepast meubilair)

- · Aangepaste tafel en stoel
- Aangepaste schrijfmaterialen
- 'sissel' kussens
- Verschoonplek
- Knijpdieren
- Koptelefoons
- Motoriekkist
- Tablets
- Time-timer
- Ruimtelijke voorzieningen, in en rond de school

aparte extra ruimtes voor didactische begeleiding

De school zit momenteel in tijdelijke huisvesting, waarbij er geen extra ruimtes beschikbaar zijn.

aparte extra ruimtes voor bewegingsbehoeften

Ook hiervoor geldt, dat er geen extra ruimtes beschikbaar zijn

aparte extra ruimtes voor verzorging / rust

Er is in de hal een kleine ruimte afgeschermd voor de verzorging. Voor rust is er geen ruimte beschikbaar

buitenruimten

De school beschikt over een speelplaats. Daarnaast is de school gelegen aan de rand van een natuurgebied.

³ MRT=motorische remedial teaching

• Specialistische expertise op hbo/wo-niveau

binnen de school	buiten de school		
zelf	snel toegankelijk		L
beschikbaar			
		visuele beperkingen	
	Х	auditieve beperkingen	
	Х	spraak/taal belemmeringen	
Χ		cognitieve beperkingen	
	Х	motorische beperkingen	
		beperkingen door langdurige ziekte	
Χ	Х	Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)	
Χ	Х	ADHD	
Χ		dyslexie	
	X	overige psychiatrische aandoeningen	
Χ	X	gedragsproblemen	
		onderwijsachterstanden andere culturen	
		anders, nl	

ervaring van de school is dat er bij Plein013 op korte termijn veel expertise binnen gebracht kan worden in de school. Een belangrijke rol is daarbij ook weggelegd voor de onderwijsconsulente.

De school heeft daarnaast ook veel steun aan de onderwijsconsulenten bij het uitvoeren van observaties in de groepen en het geven van handreikingen aan de leerkrachten.

• Samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

	nooit	soms	regelmatig	vaak
SMW		Х		
Bureau Jeugdzorg		Х		
GGD			X	
GGZ		Х		
MEE	Х			
(Kinder)ziekenhuis	Х			
Revalidatiekliniek		Х		
Justitiële inrichting	Х			
Gemeente, leerplicht	Х			
Politie	Х			
anders, nl				

De school werkt intensief samen met de voor- en naschoolse opvang (Kober), het kinderdagverblijf/peuterspeelzaal (Koningsbeer). Zij zijn nu elders gehuisvest, maar in de nieuwbouw komen zij in hetzelfde gebouw te zitten.

De school werkt ook samen met het wijkcentrum (de Leybron).

Domein 4: de borging van de extra ondersteuning in de organisatie van de school

 het 'eigenaarschap' van de extra ondersteuning: wie is verantwoordelijk voor een goed verloop van het onderwijsleerproces van de leerling met speciale ondersteuningsbehoeften?

In principe is dat de leerkracht, maar deze wordt momenteel nog sterk aangestuurd en ondersteund door de IB-er

de plaats van de extra ondersteuning binnen het beleid van de school

Het zorgteam (bestaande uit de directeur, IB-er en RT-er.

• volgsystemen voor de didactische voortgang, en voor de sociaal-emotionele voortgang

De leerkracht

 planmatige aanpak van de extra ondersteuning: signalering, besprekingen, evaluaties, overdrachten e.d. (bijvoorbeeld a.d.h.v. de één-zorgroute)

In principe is dat de leerkracht, maar ook hierbij geldt, dat deze sterk ondersteund worden woord de IBer.

 aanwezigheid van protocollen (dyslexie, dyscalculie, medische begeleiding zoals bijv. bij suikerziekte, pesten)

De IB-er.

- wat is de rol van de ouders en de mate van betrokkenheid bij:
 - het vaststellen van de onderwijsbehoefte van de leerling
 - het bepalen van de onderwijsbegeleiding voor de leerling
 - het uitvoeren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling
 - het evalueren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling

Dit is het punt van de afgelopen jaren. In het verleden werden ouders nog wel eens gezien als "lastig" en nu wordt er steeds beter afgestemd met de ouders. Het beleid is dat de leerkracht met de ouders rond de tafel moet zitten om de behoefte te definiëren. Deze gesprekken wisselen nog wel qua effectiviteit. Als de IB-er er bij aanwezig is, dan gaan ze in de regel goed. De ouders (waarbij bij beide 1 van de kinderen extra ondersteuningsbehoefte heeft) geven aan dat zij zeer te spreken zijn over de betrokkenheid die zij hebben bij het vormgeven en uitvoeren van de zorgbehoefte. De ouders geven aan, dat met name de laatste jaren de school is gegroeid in de communicatie met de ouders. In 2 gevallen is er voordat een kind 4 werd al gekeken of het team de begeleiding zou kunnen geven. Het team heeft zich daarbij zeer open opgesteld.

Domein 5: de intensiteit en omvang van de samenwerking met anderen in het onderwijs

Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen waarmee de school haar voedingsgebied deelt?
 Kent de school de andere scholen, bijvoorbeeld hoe de andere scholen omgaan met extra ondersteuning en hoe zij omgaan met verschillen?

De Vonder is de enige basisschool in Riel. Ongeveer 95 % van de kinderen in Riel komen naar de Vonder. Daarmee is er weinig behoefte om te overleggen met andere scholen in de directe omgeving (denk aan Goirle en Tilburg).

Hoe ziet de samenwerking er uit met de overige reguliere basisscholen binnen Plein013?

De vonder heeft niet zo veel contact met andere scholen binnen het samenwerkingsverband. Er zijn wel inhoudelijke bijeenkomsten waar de IB-er en directeur bij uitgenodigd worden. Daarnaast is er nu een overleg gestart tussen IB-ers van scholen die kinderen met het syndroom van Down hebben.

Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen binnen het eigen schoolbestuur?

Binnen Het Groene Lint wordt deelgenomen aan een IB-netwerk, een ICT-werkgroep, het directieberaad, wordt er overleg over ARBO-zaken. Daarnaast is er ook enkele onderwerpen een overleg met de Willibrordusschool in Alphen (een school ook behorende bij Het Groene Lint). Voor kinderen met hogere begaafdheid is er op bovenschools niveau een ochtend per week de Deltaklas.

Hoe ziet de samenwerking er uit met de centrale diensten van Plein013?

Het contact binnen Plein013 is naast de onderwijsconsulent verder "redelijk nihil". Bij de overstap van het vorige samenwerkingsverband (GART) naar Plein013 was de angst aanwezig dat de contacten zouden verminderen. Op dit moment wordt die angst bewaarheid.

 Hoe ziet de samenwerking er uit met de voor- en vroegschoolse instellingen, en met het voortgezet onderwijs?

Er is een intensieve samenwerking met de voor- en vroegschool (Kober) en met het kinderdagverblijf/peuterspeelzaal (Koningsbeer). Zij zitten op dit moment in een ander gebouw, maar in de nieuwbouw zullen zij in hetzelfde gebouw als de school gehuisvest worden. Hierdoor wordt de samenwerking gemakkelijker. De werkgroep KIND is een structureel overlegorgaan tussen Koningsbeer en de kleuterbouw, waarbij zowel inhoudelijk op ontwikkelingslijnen als praktisch-organisatorische zaken de aandacht krijgen.

• Hoe ziet de samenwerking er uit met de scholen voor sbo en so?

Deze is niet structureel en momenteel uitsluitend op kindniveau gericht.

Afsluitende opmerkingen:

De ouders geven aan, dat zij in hoge mate tevreden zijn over de betrokkenheid die zij kunnen hebben bij de extra ondersteuningsbehoefte die door de school naar hun kind toe ingevuld wordt. Het onderwijsklimaat is open. De school is een dorpsschool en heeft echt een plek in de leefgemeenschap. Die rol nemen ze ook op zich. De ouders stellen ook, dat er in de klas veel verschillen zit tussen de kinderen en er een redelijke groep kinderen met een o.p.p. is. Het team staat open voor kinderen met extra behoefte en wil proberen om hen zo goed mogelijk te begeleiden.

De Directeur geeft aan, dat kenmerkend voor De Vonder is:

- Het leveren van prestaties
- Het belang dat men hecht aan de sociale en emotionele ontwikkeling
- Het belang dat men hecht en de aandacht die de personeelsleden hebben voor de creatieve vakken en de culturele ontwikkeling
- De uitgebreide en goede zorgstructuur.

De school is een katholieke school die aandacht heeft voor katechese-projecten. Ook daarmee positioneert De Vonder zich ook in de kern van het dorp.

De Vonder heeft de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling doorgemaakt. In de laatste 3-4 jaar zijn er zo'n 7 (oudere) leerkrachten vertrokken en dat heeft er toe geleid dat er verjonging heeft plaats gevonden in het team. Deze verandering in teamsamenstelling is duidelijk merkbaar. Het team lijkt ook wel meer naar elkaar toe gegroeid te zijn en echt als team te functioneren. Mogelijk dat naast de personeelsmutaties ook het betrekken van de noodbouw en het zicht op de nieuwbouw een stimulans is geweest.

Ondanks dat nog niet alles loopt zoals je dat zou willen, is er veel vooruitgang. De geïnterviewden geven aan dat dit met name te merken is aan het feit dat iedereen open staat voor ontwikkelingen.

"De school gaat in een rustig tempo, maar gestaag vooruit."